

שבועת הפקדון פרק חמישי שבועות

לז.

עין משפט
נר מצוה

י א מיי פ"ז מהלכות
שבועות הלכה מ ופי"א
הלכה ט:
יח ב ג מיי טס פ"ח
הלכה יז:

רבינו חננאל (המשך)
אמרת בשבועת הפקדון
דאינו לוקה תאמר בניור
שנטמא שלוקה הואיל
ולוקה לא יביא קרבן ת"ל
וכפר עליו מאשר חטא
על הנפש דברי ר' יאשיה
רבי יוחנן אומר בפתע זה
שוגג פתאום זה אונס.
מיקטני בניור שלוקה.
מכלל דאתרו ביה וקטני
ללא אם אמרת בשבועת
הפקדון שאינו לוקה.
הפקדון דאינו לוקה ביה
שי"מ דאי"ג דאתרו ביה
מכלל דאתרו ביה לוקה.
ודחי"מ מאי אינו לוקה
דקטני דלא מיפטר
במלקות אלא צריך קרבן.
ואקשינן אי הכי האי
דקטני תאמר בניור
שנטמא מיפטר במלקות.
והא בהדיא כתיב ביה
וביום השמיני יביא שתי
תורים וגו'. ושנינן האי
קרבן דמייתי בניור זה
למחול עליה נזירות
בטהרה הוא ולא משום
הדוד בטומאת: אמרוה
להא שמענתא קמי דרבא
אמר להו לדידכו
דאמרייתו דלא מיפטר
במלקות היכא דאתרו ביה
אלא צריך נמי קרבן אי
לא אתרו ביה מילקא הוא
דלא ליק אה קרבן חייב.
ואע"ג דאיכא שהדי דהאי
פקדון בהאי שעתא
דמישבתא איתיה גביה
אמאי כפירת דברים
בעלמא ניתוה. דהא הני
שאינו כפירת דברים
וליקא הכא כפירת ממונ.
וכל הנשבע כי האי גונא
היכא דאיכא שהדי פטור
הוא: א"ל רב תינה לרבא
נמיא דמסייעא לך ונשבע
על שקר פרט ללוה בשטר
וללוה בעדים. אמר ליה
הא איכא לאוקומא בטעון
ליותי ולא ליותי מכך לא
בשטר ולא בעדים
דבממונ מודה ואינו כופר
אלא בעדים. דהא דאי
לאו כפירת ממונ היא.
ורישא דהא מתניתא
האחרי כו' ופשוטה היא:
ת"ש אין חייבין על שגגת
הפקדון. ומה הן חייבין
על זדונו אשם בכסף
שקלים. מאי לאו ודון
עדים כגון דאיכא שהדי
דאי פקדון איתיה לגביה
וקטני חייב אשם. ודחינן
לא בודון עצמו. פירוש
כגון שהודה כי הויד
בשבועתו. דאמרי' לא
מיכפר לך עד דמיייתת
אשם: ת"ש היו [ב] כתי
עדים כפרה הראשונה כו'

הויד בשבועת הפקדון מהו. פירש בקונטרס דשבועת העדות
ליכא למצעי הך צעיא משום דלפין התרלת ודאי שבועת
העדות דמי יודע שהס יודעים לו עדות ואין נראה ללא חשיב
ספק כיון דלמותרה אין ספק דהא צעדים וזומנין אי הוה לריכי
התרלת הוה מתרינן זהו אף על גב
דהמתריס צהס אין יודעין אס הס
משקריס והא ללא צעי הך צעיא
שבועת העדות משום דלפי אשפר
לידע לעולם אס הס מוידין שיוולין
לומר שחטנו: ב"ן דחידוש הוא
כו'. לאו מידוש גמור הוא דהא
איכא טובא דפירש בקונטרס אלא
כלומר כיון שנינו זדונו לכפרה:

מירקא לקי קרבן לא מיייתי.
ואף על גב דגזי שפחה
כתיב (ויקרא יט) צקורת תהיה והציב
את אשמו הא אמרינן בסוף ד' מחוסרי
כפרה (כריתות 77 יא). דהיא לוקה
והוא מצינא קרבן: **מאי אינו לוקה**
דלא מיפטר במלקות. מיינה דמעיקרא
ס"ד דצעי למילף מיינה חומרא דדין
הוא שנחמיר צניזר שכן לוקה ולמאי
דמסיק השמא ה"ל דמיתניא לענין
קולא דדין הוא שנקל צניזר שכן
מיפטר במלקות ונראה ללא ידע
לגזי מאי מיתניא אי נמי מעיקרא
ס"ד דה"פ לא אס אמרת צניזר
שהוא טמא שכן כפרתו תלויה במלקות
הקל ולא צרכו תאמר שבועת
הפקדון שאין כפרתו תלויה במלקות
אלא צברנן דחמור ודלא כמ"ד
לעיל ניחא ליה לאיניש דליתי קרבן
ולא לילקי ומינה צסיפרי מיתניא הך
צרייתא ומיתניא איפכא והכי איתא
התם צפרשת נשא גזי נזיר צפתע
להציא את האונס פתאום והכי
את השוגג והדין נטות ומה צמקוס
שלא חייב את המויד חייב צו את
השוגג כאן שחייב את המויד
אינו דין שנחייב את השוגג ומנין
שחייב את המויד אמרת ק"ו מה
שבועת העדות שלא חייב את השוגג
פירוש שגגתה גרידא חייב את המויד
כאן שחייב את השוגג אינו דין
שנחייב את המויד לא לאמרת
שבועת העדות שכן אינו לוקה
תאמר צניזר שלוקה והואיל ולוקה
לא יציא קרבן ת"ל וכפר מאשר
חטאו וגו' ונראה דהיינו הך דמיייתי
צשמעתינן וצמקוס שבועת העדות
אית למיגרס שבועת הפקדון ואית
למיגרס נמי הכא איפכא דכאמרינן
צסיפרי מה שבועת הפקדון דכן
אינו לוקה כו' וכן גר"ח חוה לשונו
ואתינן למפשטה מהא דמניא צסיפרי
דצי רצ לא אס אמרת שבועת
הפקדון שכן אינו לוקה תאמר צניזר
שנטמא לוקה והואיל ולוקה כו'
ואס תאמר מאי קמשיני דלא מיפטר
צמלקות כלומר אלא צריך עדיין
קרבן והא היא גופה אטינן למילף
צניזר שיהא עדיין צריך קרבן ואר"ת
דה"פ דלא מיפטר במלקות שאין
מתכפר במלקות לחודה תאמר צניזר
שמתכפר במלקות לחודיה דכי מיייתי
נמי צשוגג קרבן לא מיייתי אלא
למחול עליה נזירות טהרה דממסיק
ודלא כרבי אלעזר הקפרי דאמר (מ"י
77 יט.) נזיר טמא חוטא הוא והא
דפריך והא קרבן כתיב ציה פירוש הא צשוגג כתיב קרבן ולמאי קאתי
אס לא לכפר וא"כ יילף משבועת הפקדון דצניזר לא יפטר
צמלקות אלא יצטרך עדיין קרבן ומשני כו': **פרט** ללוה
בשטר ולוה בעדים. כגון דאמר לא ליותי לא פרעתי דמי:
הכא

הויד שבועת הפקדון והסרו צו מהו. חייב קרבן או מלקות או
שנייה. וגזי שבועת העדות אע"ג דחייב נמי מויד כשוגג ליכא
למיצעי הך צעיא משום דלפין התרלת ודאי שבועת העדות דמי
יודע שהס יודעים לו עדות ויכול להתרות צו: לא אשכחן מויד

דמייתי קרבן. לאו דוקא כל התורה
קאמר שהרי ד' מצינא על הזון
כשגגה הצא על השפחה (ו) ומזר
שנטמא ושבועת העדות ושבועת
הפקדון (א): ה"ג אמרו ליה מנינא חמורה
הימנה שבועת הפקדון שחייבין על
זדונו מכות ועל שגגתה אשם צכסף
שקלים מדקאמר על זדונו מכות
מכלל דאתרו ציה וקאמר מכות אין
קרבן לא ומאי חומרא דניחא ליה
לאיניש דמיייתי קרבן ולא לילקי אמר
להו רבא צר איתי מלן מלן שבועת
הפקדון לא נימן זדונו לכפרה רבי
שמעון היא אמר להו רב כהנא צר
מינה דהיא דלנא תנינא והכי מנינא
לה אחד זדונו ואחד שגגתה אשם
צכסף שקלים ומאי חומרא דלילו התם
טחטא צת דנקא והכא אשם צכסף
שקלים וליגמר מינה התם צדלא
אתרו ציה. והכי פירושה חמורה
ממנה שבועת הפקדון משבועת
העדות שחייבין על זדונו מכות מה
שאין כן צעדות שאין צה התרלת
ודאי ועל שגגתה עס זדון הפקדון
אשם צכסף שקלים וצעדות קרבן
עולה ויורד: **מכות אין קרבן לא**
ומאי חומרא. דמכות מן קרבן הואיל
ולא תרוייהו צעדינן ציה הא צעדות
מיייתי קרבן. ומשני ניחא ליה לאיניש
כו'. אמר להו רבא צר איתי לרצנן
הך מתני' דקטני קרבן לא רצי
תפשטה לעולם קרבן איכא לרצנן
והך מתני' דקטני קרבן לא רצי
שמעון היא דקאמר שבועת הפקדון
לא נימן זדונו לכפרה כדאמרינן
צפירקין דלעיל (לד':) שכן לא עשו צו
מוצפע כשצטע ומויד כשוגג: **אמר**
להו רב כהנא. לא תדקוקה לאוקומה
כר' שמעון וצעינן נמי לא תפשטה
דלנא תנינא לה כו'. **ומאי חומרא.**
הא שבועת הפקדון היינו חומרא דלילו
ושגגתה קרבן: היינו חומרא דלילו
צעדות חטאת היא ולא נמנה צה
מורה קצצה ויכול לקנותה צמעה
כסף. דנקא שמתו והיינו מנע שהיא
אחד מששה צדינר: **וליגמר מינה.**
למיפשטה צעינן דמיייתי קרבן ולא
לקי: ומשני דלמא אשם צדלא אתרו
ציה. קאמר דהא לא איירי צה
צמלקות כלל: **לא אס אמרת.** לא
ידעינן צמאי קאי לא אס אמרת:
הא קרבן כתיב ציה. והויר לה' את
ימי נזרו והציא כצס צן שנתו וכו'
(צמדנר ו): **כי היכי דסיחול עליה**
נזירות צטהרה. שמתחיל לננות
מעכשו ותלה הכתוב צקרבן ולא
לכפרה הוא צא: **אמרו רבנן קמיה**
דרבנא. הך רצנן דלעיל דתנו שבועת
צי רצה אמרו לפניו שכן שאל רצ
כהנא מהס: **אמר להו.** מדקא מיצעי
ליה צצתרו ציה: **מכלל.** דפשיטא ליה
דכי לא אתרו ציה הני סהדי דמייחייב
קרבן ואף על גב דידעי הני סהדי
שהוא חייב לו וחמאי מייחייב והא לא
תועיל לו כפירתו וע"כ ישלס
נמלא שכפירת דצרים צעלמא
פרט למורה לאחד מן האחין. שיש לו חלק צממון זה וכשצצעו
האח השני כפר: **פרט ללוה צשטר.** קס"ד לכופר ממונ שיש לו עליו
שטר או עדים: **לא ספייען.** דהא מתנית' לאו צכופר ממונ קאמר
אלא צמודה צממון וכופר שלא מסר לו שטר עליו ולא היו עדים
צדצרי: **מתרינן יופס.** משנינו ליות: **מיעך יופי.** מנך ליותי כל המנה ולא היה למצריך חלק צו: (א) **לאו זדון שמתרו צו:**
הא

(א) ירעבין מחק מ"ו,
(ב) לעיל לד': (א) [סס],
(ד) לעיל לא: (א) [סס לב:],
(ו) [כדילמא כריתות מ.].

תורה אור השלם
1. או מקרא אבדה ופחש
בה ונשבע על שקר על
אחת מבלי אישר יעשה
האדם לקטא אבהו.
יקרא זה כב

הגהות הב"ח
(א) נמי צעלמא שניה
תחתיב וכו' אלא נאשונה
אמאי תחתיב הא:
(ב) רש"י ד"ה לא אשכחן
וכי על השפחה חרופה
ומזר: (א) ד"ה מאי לאו
זדון עדים שמתרו צו. י"ב
היה צלה המרו צו נמי
קטנה לנא אלא זדון
עדים לא משמעת לה אלא
צמתרו צו דלי לא המרו צו
איכא למימר שמה וליכא
זדון:

מוסף רש"י
מאן תנא כו' ר"ש.
דלמא לא עשה צו
מויד כשוגג (לעיל לד').
דהא כפרה לה כת
ראשונה. ואין לו עדים
אלא חלו ונמלא שפסוקיה.
צכפיתקו. (לעיל לב).

רבינו חננאל
הויד בשבועת הפקדון
והתרו צו מהו. חייב
(דמיייתין) קרבן על הנזיר
כשוגג לא ליק [או דלמא
כו'] או דלמא תרוייהו
מחייב. א"ל מדרתניו
חמורה ממנו. פירוש
משבועת העדות שבועת
הפקדון שחייב על זדונו
מכות ועל שגגתה אשם
בכסף שקלים ש"מ שאם
הויד לוקה ואין מביא
קרבן. ואוקומה להא רבי
שמעון דסבר לא ניתנה
ודון שבועת הפקדון
לכפרה בקרבן. ומאי
חומרא דשבועת הפקדון
משבועת העדות דניחא
ליה לאיניש דניתי קרבן
ולא לילקי. אי נמי
בשבועת העדות כתיב
נקבה מן הצאן כשבה וגו'
אפילו תימא בת דבקא.
ובפקדון אשם כדכתיב
שקלים. ואמר להו רב
כהנא הא מתנינא לאו
הכי שניה כדאמרייתו.
אלא הכי שניה שבועת
הפקדון אחד שגגתה
ואחד זדונו אשם בכסף
שקלים. ונפשוט מינה
דלא ליק ואפי' בודונה.
ואמרינן דלמא מתנינא
בדלא אתרו ביה. ואתינן
למפשטה מהא דתניא
בספרי דכי רב לא [אם]